

Sociálně psychologické aspekty kulturní historie lidstva

Období lovu, rybolovu, sběru

Pastevectví

Zemědělství

Kultura

- Pojem kultura se vztahuje ke všem způsobům myšlení, cítění a jednání, jimž se členové společnosti učí od ostatních. Kultura zahrnuje sdílenou víru, tradice, normy a hmotné výtvořy člověka (New Grolier Encyklopaedia, 1993).

Magie

- Použití určitých zaklínadel, předmětů nebo činností, které by měly vést k žádaným výsledkům působí automaticky, zdroje síly, kterou využívá, jsou neznámé, nevyužívá zprostředkovatele („udělej X a stane se Y“)

Imitativní magie založena na principu replikace

Kontaktní magie – něco si může podržet vlastnosti toho, k čemu původně patřilo, a může mít nad tím moc

Šamanismus

- Šaman – lékař, kněz, sociální pracovník, mystik
- Základní technika šamanovy cesty – stav kontrolovaného transu
- Zdraví v šamanově pojetí – fyzické a psychické zdraví, správná výživa, dobří přátelé, úspěchy v podnikání a boji
- Příčiny nemoci:
 - Pacient ztratí jednu ze svých duší.
 - Do pacientova těla vnikl cizí předmět.
 - Pacient onemocněl porušením určitých tabu.

Rituál

- Klíčovým prvkem je uvádění přítomných do spojení s posvátnými silami – sakralizace, uvedení do stavu rituální čistoty

Inscenované události se standardizovanými pravidly prováděné ve skupině

výroční rituály

přechodové rituály

rituály situační povahy

Období lovu, rybolovu a sběru

Mladý paleolit (40 000 – 10 000 let BP)

- Rituály napodobující zvíře
- Rituály napodobující smrt zvířete
- Obřady se zbraněmi

Pastevectví

Neolit (od 10. tisíciletí př.n.l.)

- Bojové tance
- Rituály kmenové integrity a identity

Totem – třída věcí, od které rod odvozoval svůj původ

Zemědělství

Neolitická revoluce pro Evropu (8. – 7. tis. př.n.l.)

- Rituály vztahující se k polním pracím
- Rituály spojené s počasím (déšť, slunce)
- Rituály provázející významné mezníky lidského života:
 - Narození
 - Iniclace
 - Svatba
 - Smrt